

MINISTER
Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, /zgodnie ze znacznikiem czasu/

BKA-V.084.2.2.2021.JSS

Pan
Krzysztof Barański
p.o. Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi
ul. Milionowa 91
93-121 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a ust. 1 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ (dalej: ustawa), Minister Rozwoju, Pracy i Technologii, a następnie Minister Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadził w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łodzi (dalej: PUP/Urząd), kontrolę w zakresie wydatkowania w 2020 r. środków Funduszu Pracy na realizację wybranych instrumentów rynku pracy, z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

I. Podsumowanie wyników kontroli

1. Działalność PUP w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.
2. Urząd zachował prawidłowość podmiotową, tj. środki Funduszu Pracy (dalej: FP) przyznawane były osobom i podmiotom uprawnionym przez Prezydenta Miasta Łodzi (dalej: Prezydent Miasta), w imieniu którego działał prawidłowo umocowany p.o. Dyrektor PUP².
3. PUP zachował prawidłowość przedmiotową, tj. środki FP przekazywał na badane instrumenty rynku pracy: dodatek aktywizacyjny (art. 48 ustawy), refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (art. 46 ustawy), dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej (art. 46 ustawy), prace interwencyjne (art. 51 i art. 56 ustawy), staż (art. 53 ustawy), bon stażowy (art. 66l ustawy), bon na zasiedlenie (art. 66n ustawy).
4. PUP przestrzegał zasad i trybu wydatkowania środków FP oraz terminowo i w prawidłowej wysokości wypłacał środki osobom uprawnionym.
5. W 71 zbadanych sprawach, Urząd wydatkował środki FP realizując:
  - zawarte pisemnie umowy z uprawnionymi osobami (51 spraw),
  - prawidłowo wydane decyzje o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego (10 spraw),

¹ Dz.U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621.

² Zarządzenie nr 2644/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 22 listopada 2019 r., w sprawie upoważnienia pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi do załatwiania spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym (...) Zarządzenie nr 6667/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 3 marca 2021 r., w sprawie upoważnienia pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi do załatwiania spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym, dalej: Zarządzenie.

- wnioski o zorganizowanie stażu dla bezrobotnych w PUP w Łodzi (10 spraw).
6. W 7 badanych instrumentach rynku pracy, Urząd przyznał i wydatkował środki FP na podstawie prawidłowo sporządzonej dokumentacji, tj. kompletnej pod względem merytorycznym i formalnym.
7. PUP właściwie udokumentował, rozliczył i zaksięgował środki FP wydatkowane na realizację badanych instrumentów rynku pracy.
8. Pomoc *de minimis* była przyznawana zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej³.
9. Urząd sprawował nadzór nad realizacją wszystkich 7 badanych instrumentów rynku pracy z zastrzeżeniem stwierdzonych poniżej nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości

10. Za nieprawidłowe działanie uznano:
- powiadomienie o uwzględnieniu wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,⁴ po terminie wskazanym w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej⁵ (dalej: rozporządzenie w sprawie refundacji i dofinansowania) (1 sprawa),
  - powiadomienie o uwzględnieniu wniosku o dofinansowanie w formie przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej⁶, po terminie wskazanym w § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania (9 spraw),
  - wydanie rozbieżnych rozstrzygnięć w tej samej sprawie, przy rozpatrywaniu wniosków o refundację kosztów wyposażenia (2 sprawy),
  - zawarcie w aneksie do umowy o przyznanie bezrobotnemu bonu na zasiedlenie, nieprawidłowej treści w zakresie zwolnienia przez PUP bezrobotnego z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne⁷ (1 sprawa),
  - niezawarcie aneksu w przypadku zmiany umowy o przyznanie bezrobotnemu bonu na zasiedlenie (1 sprawa),
  - niezawarcie aneksu w przypadku zmiany umowy o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego w ramach bonu stażowego (1 sprawa),
  - przerwanie stażu bez rozpatrzenia przesłanek, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych⁸ (dalej: rozporządzenie w sprawie stażu) (2 sprawy),
  - niepoinformowanie w formie pisemnej organizatora stażu o sposobie rozpatrzenia wniosku, co stanowiło naruszenie § 3 rozporządzenia w sprawie stażu (15 spraw),
  - niezawarcie w programach stażu 1 z 5 elementów określonych w art. 53 ust. 4 ustawy, tj.: niewskazanie sposobu potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych (25 spraw),
  - brak opatrzenia pism zawiadamiających o: rozpatrzeniu wniosku o organizowanie prac interwencyjnych; uwzględnieniu wniosków o refundację kosztów wyposażenia i dofinansowanie działalności oraz skierowań bezrobotnych w ramach refundacji, klauzulą „z up. Prezydenta Miasta Łodzi”, o której mowa w § 2 Zarządzenia (40 spraw),

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 743.

⁴ Dalej: wniosek o refundację kosztów wyposażenia.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1380.

⁶ Dalej: wniosek o dofinansowanie działalności.

⁷ Dalej: składki ZUS.

⁸ Dz.U. z 2009 r. Nr 142, poz. 1160.

- nieprzeprowadzanie kontroli prawidłowości umów o zorganizowanie stażu, w ramach bonu stażowego (15 spraw),
- brak upoważnienia, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy, dla pracownika stwierdzającego utworzenie stanowiska pracy w ramach refundacji (10 spraw).

II. Ustalenia kontroli

Ogólne:

11. W 2020 r., w realizacji zadań Urzędu⁹ dotyczących instrumentów rynku pracy uczestniczyły następujące komórki organizacyjne:

- Dział Instrumentów Rynku Pracy – 20 pracowników,
- Dział Obsługi Bezrobotnych – 40 pracowników,
- Wydział Monitorowania Pomocy Publicznej – 28 pracowników.

12. W 2020 r. do Urzędu wpłynęło łącznie 3 357 wniosków w ramach badanych instrumentów rynku pracy. Sposób rozpatrzenia wniosków, zawarcia i realizacji umów był następujący¹⁰:

wybrane instrumenty rynku pracy	wnioski ogółem	wnioski rozpatrzone pozytywnie	wnioski rozpatrzone negatywnie	wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	zawarte umowy	stopień realizacji umów*	Liczba osób/ podmiotów objętych wsparciem ze środków FP ¹¹
refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	447	117 (w tym 34 ze środków FP)	207	123	103 (w tym 31 w ramach FP)	91 umów w trakcie realizacji (w tym 30 w ramach FP)	23
prace interwencyjne	129	83 (w tym 36 ze środków FP)	18	28	83 (w tym 36 w ramach FP)	74 umowy w trakcie realizacji (w tym 30 w ramach FP)	47
staże	434	244 (w tym 60 ze środków FP)	187	3	244 (w tym 60 w ramach FP)	244 umowy zrealizowane (w tym 60 w ramach FP)	52 ¹²
dotacja na podjęcie działalności gospodarczej	739	506 (w tym 154 ze środków FP)	18	215	488 (w tym 145 w ramach FP)	488 umów w trakcie realizacji (w tym 145 w ramach FP)	145
bony stażowe	7	6 w ramach środków FP	0	1	6 w ramach FP	6 umów zrealizowanych w ramach FP	15
bony na zasiedlenie	41	40 (w tym 6 w ramach środków FP)	0	1	36 (w tym 6 w ramach FP)	22 umowy w trakcie realizacji, 14 zrealizowanych (w tym 2 w ramach FP)	6
dodatki aktywizacyjne	1560	1426 w ramach FP	109	25	-	-	1426

* wg stanu na 13 maja 2021 r.

[Akta kontroli: 19-51, 180-271, 11 474-11 475, 11 562-11 571]

⁹ Informacja z 13 maja 2021 r. Kierowników: Działu Obsługi Klientów Indywidualnych, Działu Instrumentów Rynku Pracy, Działu Obsługi Klientów Instytucjonalnych.

¹⁰ Tamże.

¹¹ Dane z systemu Syriusz.

¹² Dotyczy osób bezrobotnych do 30 roku życia rozpoczynających staż (w tym bon stażowy).

13. W 2020 r., obowiązywały w Urzędzie dokumenty pn.: Informacja dotycząca organizacji staży przez Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi; Informacja dla Pracodawcy lub Przedsiębiorcy wnioskującego o organizowanie prac interwencyjnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi w 2020 roku; Informacja dotycząca refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy przez Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi; Informacja dotycząca przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej przez Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi.

Kierownicy Działów wyjaśnili:¹³ „Powiatowy Urząd Pracy w Łodzi od 2019 r. zmienił nazewnictwo z Zasad (...) na „Informację”, z uwagi, iż jest to jedynie dokument stanowiący wyciąg z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i rozporządzenia, które ułatwiają przedsiębiorcom i osobom bezrobotnym złożenie wniosku”.

14. W Urzędzie, w 2020 r. nie były realizowane 2 instrumenty rynku pracy, tj.: bon szkoleniowy i bon zatrudnieniowy. W podziale kwot środków FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej nie zostały zabezpieczone środki na te formy aktywizacji i nie ogłaszano naboru wniosków w tym zakresie.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora¹⁴ poinformował, że „w 2019 roku, mimo prowadzonej przez Doradców Zawodowych kampanii informacyjnej podczas bezpośredniej obsługi w Urzędzie, jak i na spotkaniach informacyjnych w szkołach średnich i zawodowych, w których uczestniczyli pracownicy Urzędu, nie było osób bezrobotnych zainteresowanych skorzystaniem z formy aktywizacji, jaką jest bon szkoleniowy i bon zatrudnieniowy. W związku z powyższym, nie zaplanowano na rok 2020 środków finansowych na realizację przedmiotowych bonów i nie były one realizowane”.

Nierealizowanie przewidzianych ustawą 2 instrumentów rynku pracy, tj. bonu szkoleniowego i bonu zatrudnieniowego, potencjalnie stanowiło ograniczenie dostępu do przewidzianych ustawą form wsparcia dla osób do 30 roku życia. Bon zatrudnieniowy i szkoleniowy ma na celu zachęcenie do podejmowania działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia. Zgodnie z art. 66m ust. 2 ustawy, bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon a stosownie do art. 66k ust. 1 ustawy, bon szkoleniowy stanowi gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

W planie finansowym powinny być zapewnione środki na wszystkie formy aktywizacji przewidziane w ustawie.

[Akta kontroli: 59-176, 272-325, 3 172-3 175, 13 218-13 225, 13 228-13 232]

III. Prawdopodobność wydatkowania środków FP w ramach dodatku aktywizacyjnego

15. Badaniu poddano 10 spraw¹⁵ osób bezrobotnych.

16. W zbadanych sprawach, podstawę przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego stanowił art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługujące dodatek aktywizacyjny, jeżeli z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

17. Wnioski o przyznanie dodatku aktywizacyjnego złożone przez osoby bezrobotne, były zgodne z obowiązującym w Urzędzie wzorem wniosku.

¹³ Adnotacja urzędowa z 17.05.2021 r. Kierowników Działów: Obsługi Klientów Instytucjonalnych, Instrumentów Rynku Pracy, Obsługi Klientów Indywidualnych.

¹⁴ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 24.05.2021 r. Wyjaśnienia Kierownika Działu Instrumentów Rynku Pracy z 9.07.2021 r.

¹⁵ Wydruk: „Raport złożony. Osoby 30- które otrzymały dodatek aktywizacyjny w 2020 r.” - sprawy o Lp.: 20, 40, 60, 80, 100, 120, 140, 160, 180, 200.

18. W zbadanych sprawach, Prezydent Miasta, stosownie do § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (dalej: rozporządzenie w sprawie dodatku aktywizacyjnego)¹⁶, przyznał dodatek aktywizacyjny od dnia złożenia wniosku.

19. Decyzje zostały wydane na podstawie przepisów art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. b oraz art. 48 ust. 1 i 3, art. 72 ust. 1 i 7 ustawy, § 4 rozporządzenia w sprawie przyznawania dodatku aktywizacyjnego i stypendium oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego¹⁷ (dalej: k.p.a). Stosownie do art. 72 ust. 6 i 7 ustawy, w decyzjach wskazano, iż dodatek aktywizacyjny podlega waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. W uzasadnieniu decyzji ujęto informację o przysługiwaniu dodatku aktywizacyjnego w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, przez połowę okresu w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

20. Decyzje o przyznaniu prawa do dodatku aktywizacyjnego spełniły wymogi formalno-prawne określone w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. i zostały wydane w terminie wynikającym z art. 35 k.p.a.

21. Przypadki, w których dodatek aktywizacyjny nie przysługuje zostały wskazane w art. 48 ust. 4 ustawy. Stwierdzono, że wszystkie osoby, którym wydano decyzje o przyznaniu prawa do dodatku aktywizacyjnego spełniły warunki do jego uzyskania.

22. Osoby bezrobotne, które podjęły z własnej inicjatywy zatrudnienie bądź inną pracę zarobkową, decyzją Prezydenta Miasta, wydaną na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. a i b w związku z art. 33 ust. 4 pkt 1 i ust. 4 ca oraz art. 71 ustawy, utraciły status osoby bezrobotnej oraz prawo do zasiłku z dniem podjęcia pracy. Osoby te dostarczyły do PUP kopie umów o pracę lub umów cywilnoprawnych, potwierdzając tym samym podjęcie pracy.

23. Urząd wypłacił świadczenia w prawidłowej wysokości, zgodnej z ustaleniem wskazanym w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przyznawania dodatku aktywizacyjnego.

24. Stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dodatku aktywizacyjnego, PUP wypłacił dodatki aktywizacyjne z dołu, za okresy miesięczne, w ustalonych terminach, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie było wypłacane, biorąc pod uwagę wysokość ich waloryzacji, o której mowa w art. 72 ust 6 ustawy.

25. W zbadanych sprawach Prezydent Miasta nie wydał decyzji o zwrocie nienależnie pobranego dodatku aktywizacyjnego, na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. c ustawy.

[Akta kontroli: 326-871, 11 572-11 573]

IV. Prawidłowość wydatkowania środków FP w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy

26. W 2020 r., 23 podmiotom zrefundowano ze środków FP koszty wyposażenia stanowiska pracy. Do badania wybrano 10 spraw¹⁸.

27. W 9 z 10 zbadanych przypadków, z wnioskiem o refundację kosztów wyposażenia wystąpił podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy, a w 1 przypadku podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 46 ust. 1c ustawy.

28. Stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, podmioty zamierzające utworzyć stanowisko pracy, składały wniosek o refundację kosztów wyposażenia do PUP

¹⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1189.

¹⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2320.

¹⁸ Wydruk: „Raport z listy: osoby do 30 roku życia”, tj.: wnioski o refundację nr: WnDop/20/0057/1-KAS, WnDop/20/0020/1-KAS, WnDop/20/0059/1-KAS, WnDop/20/0041/1-KAS, WnDop/20/0141/1-KAS, WnDop/20/0111/1-KAS, WnDop/20/0381/1-KAS, WnDop/20/0063/1-KAS, WnDop/20/0235/1-KAS) oraz „Raport z listy: osoby powyżej 30 roku życia”, tj. wniosek o refundację nr WnDop/20/0076/1-KAS.

właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu albo ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

29. Dokumentacja związana z organizacją i realizacją 8 z 10 zbadanych umów o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy była kompletna w zakresie wymaganym przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi PUP, w szczególności zawierała:

- wnioski o refundację kosztów wyposażenia, w tym dane i załączniki wymagane § 2 ust. 2, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania,
- umowy o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy, uwzględniające elementy wymagane § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania,
- dokumentację potwierdzającą zatrudnienie na zrefundowanym stanowisku pracy bezrobotnych skierowanych przez PUP.

W 2 przypadkach¹⁹, umowy nie zostały zrealizowane odpowiednio w zakresie § 3 pkt 21 oraz § 3 pkt 2 i § 5 pkt 14 umów. Kierownik Wydziału Urzędu wyjaśnił²⁰, że w związku z niedotrzymaniem warunków określonych w umowach, przekazał sprawy do postępowania windykacyjnego. Na dzień kontroli²¹, sprawy były na etapie rozpatrywania przez Urząd, ze względu na złożenie wyjaśnień przez Pracodawców.

30. Zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, w 9 z 10 zbadanych spraw pracownicy Urzędu powiadomili pisemnie (w formie papierowej) wnioskodawców o uwzględnieniu wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. W 1 sprawie²², Prezydent Miasta nie dochował terminu wskazanego w ww. przepisie. Pisma informujące o rozpatrzeniu wniosku podpisały osoby upoważnione, jednakże bez opatrzenia oznaczeniem wskazującym na działanie z upoważnienia Prezydenta Miasta.

W kwestii niedotrzymania terminu rozpatrzenia wniosku, Kierownik Wydziału wyjaśnił: *„Odpowiedź na wniosek złożony w dniu 20.02.2020 r. wysłano w dniu 19.03.2020 r. informując wnioskodawcę o braku możliwości rozpatrzenia sprawy w terminie przewidzianym ustawowo z uwagi na duże zainteresowanie lokalnych przedsiębiorców wnioskowaną formą wsparcia, wskazując jednocześnie termin podjęcia decyzji do dnia 20.05.2020 r.”*²³.

Ustawodawca wskazał w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania termin, 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, na powiadomienie wnioskodawcy o uwzględnieniu lub odmowie jego uwzględnienia. W przepisach rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania nie przewidziano innej formy rozpatrzenia wniosku. Urząd poinformował Wnioskodawcę o uwzględnieniu wniosku, pismem wysłanym w dniu 23.06.2020 r. (4 miesiące od daty jego złożenia), co było działaniem nieprawidłowym.

Odnośnie braku oznaczenia wskazującego na działanie z upoważnienia Prezydenta Miasta, p.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora złożył następujące wyjaśnienia:²⁴ *„(...) wysłane pisma miały charakter informacyjny i były podpisywane przy użyciu pieczętki służbowej bez zawartej informacji o upoważnieniu starosty. Jednakże, pracownik podpisujący pismo informujące także posiadał nadane upoważnienie starosty. Nadmieniamy, że od drugiej połowy miesiąca kwietnia 2021 r. wszystkie pisma wychodzące informujące o rozpatrzeniu wniosku w przedmiotowych formach wsparcia są podpisywane wraz z pieczętką zawierającą informację o upoważnieniu Prezydenta Miasta Łodzi.”*

Należy zauważyć, że dokument urzędowy powinien być oznaczony w sposób niebudzący wątpliwości, co do faktu posiadania przez pracownika PUP umocowania do działania w imieniu organu. Oznaczenie

¹⁹ Umowy nr: UmDop/20/0017 i UmDop/20/0020.

²⁰ Pismo z 1.07.2021 r. Kierownika Wydziału Monitorowania Pomocy Publicznej w PUP.

²¹ Wg stanu na 9.07.2021 r.

²² UmDop/20/0085.

²³ Wyjaśnienia Kierownika Wydziału Centrum Aktywizacji Zawodowej z 7.10.2021 r.

²⁴ Wyjaśnienia p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 16.09.2021 r.

pisma pieczętą lub zwrotem „z upoważnienia” to informacja, w tym dla odbiorcy dokumentu, że pracownik posiada upoważnienie Prezydenta Miasta do działania w jego imieniu. Brak opatrzenia dokumentów klauzulą „z up. Prezydenta Miasta Łodzi” naruszało postanowienia § 2 Zarządzenia.

31. W 2 sprawach²⁵, Urząd wydał rozbieżne rozstrzygnięcie dotyczące rozpatrzenia tego samego wniosku o refundację kosztów wyposażenia. W pierwszym przypadku po rozpatrzeniu sprawy negatywnie, w odpowiedzi na pismo wnioskodawcy dotyczące ponownego rozpatrzenia wniosku, PUP rozpatrzył ten sam wniosek pozytywnie. W drugim przypadku po rozpatrzeniu sprawy negatywnie, w odpowiedzi na odwołanie wnioskodawcy PUP rozpatrzył wniosek pozytywnie.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił²⁶, że „(...) *Urząd nie traktuje złożonych pism (...) jako odwołania w rozumieniu przepisów KPA z uwagi na fakt, iż rozpatrzenie wniosku nie ma formy decyzji. Jednakże, dochowując należytej staranności, Urząd ponownie dokonuje analizy złożonego wniosku w kontekście treści złożonego pisma i przedstawionej argumentacji. W zależności od uznania za zasadne lub nie, przedstawionego stanowiska wnioskodawcy zmienia sposób rozpatrzenia lub podtrzymuje stanowisko wcześniej przekazane.*”

Należy zauważyć, że zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, organ o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o refundację powiadamia podmiot, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. W przypadku nieuwzględnienia wniosku podaje przyczynę odmowy. Ustawodawca nie przewiduje możliwości ponownego rozpatrywania wniosku i zmiany sposobu jego rozpatrzenia.

32. PUP w § 7 umów o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy prawidłowo zabezpieczył wykorzystanie środków publicznych. Jako zabezpieczenie zastosowano akt notarialny, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), blokadę środków na rachunku bankowym, tj. formy przewidziane w § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania. Określono też sytuacje, których zaistnienie skutkuje zwrotem refundacji.

Stosownie do § 10 ust. 2 rozporządzenia, Prezydent Miasta określił w umowach termin złożenia zabezpieczenia zwrotu refundacji. Dokumenty stanowiące zabezpieczenie zwrotu przyznanej refundacji zostały złożone w wymaganym terminie.

33. We wszystkich zbadanych umowach (w § 3) zastrzeżono pracownikom PUP uprawnienie do kontroli w zakresie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. W zbadanych sprawach, przed dokonaniem refundacji i skierowaniem bezrobotnego do pracy, pracownicy PUP przeprowadzili kontrolę w zakresie utworzenia stanowiska pracy. Pracownicy dokonujący potwierdzenia utworzenia stanowiska pracy nie posiadali upoważnienia, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że²⁷ „(...) *wprowadziliśmy stosowne zmiany wskazujące na działanie z upoważnienia organu zarówno w upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli jak i protokołach dotyczących stwierdzenia utworzenia stanowisk pracy zgodnie z umowami o refundację. Jednocześnie doprecyzowano w protokołach punkt stwierdzający utworzenie stanowiska pracy w ramach umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Jednocześnie informujemy, że upoważnienia dla pracowników stwierdzających utworzenie stanowiska pracy znajdują się w aktach Wydziału dokonującego czynności kontrolnych, kopie upoważnień będziemy załączać również do akt umowy.*”

²⁵ Umowy nr: UmDop/20/0020 i UmDop/20/0113.

²⁶ Pismo p.o. Dyrektora PUP z 14.09.2021 r.

²⁷ Tamże.

Należy zauważyć, że przedłożone upoważnienia do przeprowadzenia kontroli umów o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy, wydane były na podstawie Zarządzenia²⁸ w sprawie udzielenia pełnomocnictwa p.o. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi. Zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, to starosta przed dokonaniem wypłaty refundacji, stwierdza utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie. W związku z powyższym, pracownicy PUP w momencie stwierdzania utworzenia stanowiska pracy, powinni posiadać upoważnienia, o których mowa w art. 9 ust. 7 ustawy, ponieważ działają w imieniu Prezydenta Miasta i załatwiają sprawy w ramach realizowanych zadań wynikających z ustawy.

34. Przyznane przez Prezydenta Miasta podmiotom uprawnionym środki FP na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy nie były wyższe niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 ustawy. Urząd wypłacił refundację w kwotach zgodnych z rozliczeniami i nie wyższych niż ustalono w § 1 ust. 2 umów.

35. Wypełniając obowiązek określony w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, podmioty przedłożyły, we wszystkich zbadanych przypadkach, rozliczenie zawierające zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy o refundację na poszczególne wydatki ujęte w szczegółowej specyfikacji. Zgodnie z wymogiem określonym w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, w rozliczeniu były wykazane kwoty wydatków z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Rozliczenia zawierały informacje o przysługującym prawie do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub prawie do zwrotu podatku naliczonego.

36. W 10 zbadanych sprawach, Kontrolujący nie odnotowali przypadków zwrotu środków z FP otrzymanych na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Zwrot równowartości odliczonego lub zwróconego podatku od towarów i usług zakupionych w ramach zbadanych refundacji dotyczył 3 przypadków²⁹ i łącznie wyniósł 12 558,44 zł. W 1 przypadku³⁰ PUP dokonał pracodawcy zwrotu nadpłaty podatku VAT w wysokości 0,82 zł.

37. Pracownicy PUP posiadający upoważnienia, o których mowa w art. 9 ust. 7 ustawy, wydali bezrobotnym skierowania do pracodawcy. Dokumenty te nie zostały opatrzone oznaczeniem wskazującym na działanie z upoważnienia organu.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora złożył następujące wyjaśnienia:³¹ „(...) skierowania wydawane bezrobotnym do pracodawcy w ramach refundacji wyposażenia stanowisk pracy podpisywane są przez upoważnionego pracownika wraz z pieczętką zawierającą informację o działaniu z upoważnienia Starosty, natomiast jeśli wystąpił jej brak w jakimś przypadku, wynikał on z błędu pracownika”.

Należy zauważyć, że wszystkie dokumenty podpisane przez pracowników działających z upoważnienia organu, powinny być opatrzone klauzulą „z up. Prezydenta Miasta Łodzi”, o której mowa w § 2 Zarządzenia.

38. Zgodnie z § 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania Urząd, w trakcie trwania umów o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dokonywał oceny prawidłowości ich wykonania, m.in. poprzez weryfikację dokumentów przedkładanych wraz z rozliczeniem (analiza faktur i dowodów zapłaty), umów o pracę, wydruków z Krajowego Rejestru Sądowego oraz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEIDG).

[Akta kontroli: 7 420-10 053, 13 094-13 113, 14 109-14 110, 14 127-14 148, 14 149-14 152, 14 157-14 158]

²⁸ Zarządzenie Nr 8773/VII/18 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 26 czerwca 2018 r. – wydane na podstawie art. 48 ust. 2 w związku z art. 92 ust. 1 pkt 2 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 995 i 1000).

²⁹ Umowy nr: UmDop/20/000/7, UmDop/20/000/19, UmDop/20/000/85.

³⁰ Umowa nr: UmDop/20/000/7.

³¹ Wyjaśnienia p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 16.09.2021 r.

V. Prawidłowość wydatkowania środków FP w ramach dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

39. W 2020 r., 145 osobom przyznano dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej ze środków FP. Do badania wybrano 10 spraw³².

40. Dokumentacja związana z organizacją i realizacją zbadanych spraw o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej zawierała m.in.:

- wypełnione prawidłowo wnioski o dofinansowanie działalności zawierające dane, oświadczenia, informacje i zaświadczenia, w tym dotyczące pomocy de minimis, określone w § 6 ust. 2, 3 i 5 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania oraz informacje Urzędu potwierdzające spełnienie przez bezrobotnego warunków, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania,
- umowy o dofinansowanie w formie przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej³³, uwzględniające elementy określone w § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania.

41. Stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, osoby bezrobotne, zamierzające podjąć działalność gospodarczą, składały wniosek o dofinansowanie działalności do PUP właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu albo ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

42. W 9 z 10 zbadanych spraw, Prezydent Miasta powiadomił bezrobotnego o uwzględnieniu wniosku o dofinansowanie, w formie pisemnej (w postaci papierowej) z uchybieniem 30 dniowego terminu, czym naruszył § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania. Pisma te, z upoważnienia Prezydenta Miasta, podpisywał Kierownik Wydziału Centrum Aktywizacji Zawodowej³⁴, jednakże nie zostały one opatrzone oznaczeniem wskazującym na działanie z upoważnienia organu.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił³⁵, że „(...) w 2020 r. w pierwszych 30 dniach prowadzonego przez Urząd naboru (02.02-03.03.2020 r.) wpłynęło 595 wniosków o dofinansowanie w formie przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. W związku z tak dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych tą formą aktywizacji Urząd nie miał możliwości rozpatrzenia wszystkich spraw w terminie określonym w § 7 ust. 4 rozporządzenia (...), o czym wnioskodawcy zostali poinformowani w formie pisemnej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku”.

Należy zauważyć, że celem działania Urzędu jest m.in. łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy, poprzez realizację zadań wynikających z ustawy, w tym rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie działalności. Sposób organizacji pracy w Urzędzie powinien zapewniać pracownikom terminową realizację ustawowych zadań. Nieterminowe rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie działalności rodziło ryzyko wystąpienia opóźnienia w osiągnięciu celu, jakim była aktywizacja osób bezrobotnych w ww. formie.

Analogiczne wyjaśnienia Urzędu, dotyczące braku oznaczenia pisma wskazującego na działanie z upoważnienia organu, zawarto w pkt 30 niniejszego dokumentu.

43. PUP, w § 7 umów o dofinansowanie, prawidłowo zabezpieczył wykorzystanie środków publicznych w sposób przewidziany przepisami. Formy zabezpieczeń wskazane w umowach (akt notarialny i weksel

³² Wydruk: „Raport z listy: Dotacje FP z roku 2020 osoby do 30 r. ż, tj.: UmDzGosOg/000/20/163, UmDzGosOg/000/20/125 oraz 8 z Raportu z listy Dotacje z FP 2020”, tj.: Umowy nr: UmDzGosOg/000/20/10, UmDzGosOg/000/20/16, UmDzGosOg/000/20/29, UmDzGosOg/000/20/34, UmDzGosOg/000/20/83, UmDzGosOg/000/20/117, UmDzGosOg/000/20/136, UmDzGosOg/000/20/145.

³³ Dalej: umowy o dofinansowanie.

³⁴ Patrz przypis 2.

³⁵ Pismo p.o. Dyrektora PUP z 14.09.2021 r.

z poręczeniem wekslowym aval) były zgodne z formami zabezpieczeń wymienionymi w § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania.

Stosownie do § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, Prezydent Miasta określił termin złożenia zabezpieczenia zwrotu dofinansowania. Dokumentacja stanowiąca zabezpieczenie zwrotu przyznanego dofinansowania została złożona w wymaganym terminie.

44. Prezydent Miasta przyznał osobom bezrobotnym środki FP na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej w wysokości nie wyższej niż, wymieniona w art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy, 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Urząd wypłacił dofinansowanie w kwotach zgodnych z rozliczeniami i nie wyższych niż ustalono w § 1 ust. 2 umów o dofinansowanie.

45. Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania oraz § 3 pkt 5 umów o dofinansowanie, wnioskodawcy dostarczyli rozliczenie przyznanej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

46. Rozliczenia przyznanej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej przedłożono w terminie określonym w § 8 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, tj. 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

47. W 4 z 10 zbadanych przypadków³⁶ na wniosek beneficjenta, Prezydent Miasta uznał za prawidłowo poniesione wydatki, odbiegające od wydatków zawartych w szczegółowej specyfikacji a mieszczących się w kwocie przyznanego dofinansowania, co było zgodne § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania.

48. W 1 przypadku³⁷ beneficjent zwrócił otrzymane a niewydatkowane dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 0,02 zł, w terminie określonym w § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania.

49. Zbadane rozliczenia spełniały wymogi określone w § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, tj. zawierały kwoty wydatków uwzględniające podatek od towarów i usług wraz z informacją beneficjentów o przysługującym im prawie do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub o prawie do zwrotu podatku naliczonego.

50. W umowie o dofinansowanie wnioskodawcy zobowiązali się do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy – § 3 ust. 2 umowy,
- niezwłocznego powiadamiania Urzędu o zmianie dotyczącej m.in. miejsca prowadzenia działalności, zaprzestania jej prowadzenia lub innych okolicznościach mających wpływ na realizację umowy – § 4 ust. 18 umowy.

Realizując § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania, Prezydent Miasta dokonywał oceny prawidłowości wykonywania umów poprzez weryfikację statusu prowadzenia działalności gospodarczej przez beneficjentów (wydruki z CEIDG), generowanie raportów ZUS- 1Prawo, generowanie wykazów podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT.

We wszystkich zbadanych umowach (§ 3 ust. 17) wnioskodawcy zobowiązali się do umożliwienia pracownikom Urzędu monitorowania przebiegu prowadzenia działalności gospodarczej.

³⁶ Umowy nr: UmDzGosOg/000/20/83, UmDzGosOg/000/20/125, UmDzGosOg/000/20/145, UmDzGosOg/000/20/163.

³⁷ Umowa nr: UmDzGosOg/000/20/34.

P.o. Dyrektor PUP poinformował³⁸, że w 2020 r. PUP przeprowadził 96 kontroli w zakresie realizacji warunków zawartych umów o dofinansowanie w formie przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym 2 kontrole dotyczące prawidłowości realizacji umów objętych badaniem³⁹.

Zbadane umowy o dofinansowanie określały termin podjęcia działalności gospodarczej od sierpnia 2020 r. do stycznia 2021 r., co oznacza, że na dzień prowadzenia kontroli⁴⁰ były one w trakcie realizacji i nie upłynął termin na weryfikację 12 miesięcznego okresu prowadzenia działalności gospodarczej.

[Akta kontroli: 10 054–11 463, 11 688–12 529, 14 109-14 110, 14 127-14 148, 14 149-14 152]

VI. **Prawidłowość wydatkowania środków FP w ramach prac interwencyjnych**

51. Badaniem objęto dokumentację 10 spraw⁴¹ w ramach prac interwencyjnych spośród 47, w których w 2020 r. wydatkowano środki FP.

52. W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne⁴² (dalej: rozporządzenie w sprawie prac), we wszystkich zbadanych sprawach z wnioskiem o organizację prac interwencyjnych do Urzędu wystąpili pracodawcy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy.

53. Wnioski o organizację prac interwencyjnych zawierały wymagane dane, oświadczenia i zaświadczenia (w tym dotyczące pomocy *de minimis*) wymienione w § 4 ust. 3, 5 i 6 rozporządzenia w sprawie prac.

54. We wszystkich zbadanych sprawach, Prezydent Miasta poinformował wnioskodawców, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o organizowanie prac interwencyjnych, o jego rozpatrzeniu i podjętej decyzji, wypełniając tym samym zobowiązanie wynikające z § 4 ust. 8 rozporządzenia w sprawie prac. Przedmiotowe pisma zostały podpisane przez upoważnionych pracowników Urzędu, jednakże nie zostały opatrzone oznaczeniem wskazującym na działanie z upoważnienia organu.

Analogiczne wyjaśnienia Urzędu, dotyczące braku oznaczenia pisma wskazującego na działanie z upoważnienia organu, zawarto w pkt 30 niniejszego dokumentu.

55. Zgodnie z § 5 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie prac, Prezydent Miasta zawarł z pracodawcami umowy o organizowanie prac interwencyjnych, które zawierały wymagane elementy i zobowiązanie (w § 4 pkt 4) do zwrotu otrzymanej refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty udzielonej pomocy od dnia wypłaty pierwszej kwoty udostępnionych środków, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania Urzędu w przypadku złożenia niezgodnych z prawdą informacji, zaświadczeń lub oświadczeń w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

56. Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy, w każdej z 10 zbadanych spraw, Prezydent Miasta zwrócił pracodawcom, którzy zatrudnili skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy oraz złożyli wymagany § 2 ust. 7 umowy o organizowanie prac interwencyjnych kompletny *Wniosek o zwrot poniesionych kosztów związanych z zatrudnieniem bezrobotnego w ramach prac*

³⁸ Pismo p.o. Dyrektora PUP w Łodzi z 9.06.2021 r. Informacja Kierownika Wydziału Kontroli i Skarg z 23.06.2021r.

³⁹ Umowy nr: UmDzGosOg/000/20/29, UmDzGosOg/000/20/34.

⁴⁰ Wg stanu na 9.07.2021 r.

⁴¹ Nr. umów wybrane z systemu SyriuszStd: UMP/20/077, UMP/20/0085, UMP/20/0006, UMP/20/0013, UMP/20/0028, UMP/20/0060, UMP/20/0071, UMP/20/0073, UMP/20/0082, UMP/20/0084.

⁴² Dz.U. z 2014 r. poz. 864.

interwencyjnych, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej⁴³.

57. We wszystkich zbadanych sprawach pracodawcy, u których skierowani bezrobotni wykonywali prace interwencyjne, zawarli z bezrobotnymi umowy o pracę, stosownie do § 6 rozporządzenia w sprawie prac.

58. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przypadki wypłaty pracodawcom jednorazowej refundacji wynagrodzenia, o której mowa w art. 51 ust. 4 ustawy. Do Urzędu nie wpłynął wniosek pracodawcy w tym zakresie.

59. Stosownie do art. 51 ust. 5 ustawy, Prezydent Miasta, kierując bezrobotnego do prac interwencyjnych, brał pod uwagę jego wiek, stan zdrowia oraz rodzaje uprzednio wykonywanej pracy. Urząd realizował powyższe działanie w oparciu o analizę danych osoby bezrobotnej w systemie teleinformatycznym Syriusz.

60. W 6 z 7 zrealizowanych umów, pracodawcy, stosownie do art. 51 ust. 6 ustawy oraz § 2 pkt 5 zawartej umowy o organizowanie prac interwencyjnych, utrzymywali w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesiące po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. W przypadku jednej umowy, na dzień zakończenia czynności kontrolnych, nie upłynął ww. okres, a z przedłożonych dokumentów wynikało, że osoba bezrobotna pozostawała w zatrudnieniu.

61. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 51 ust. 7 i 9 ustawy, powodujące obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy.

62. PUP weryfikował na bieżąco zobowiązanie pracodawcy do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, poprzez monitoring raportów ZUS-U1, potwierdzających zarówno okresy i podstawy ubezpieczenia społecznego, jak również okresy zatrudnienia.

63. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przypadki rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy⁴⁴ lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 miesięcy, o którym mowa w art. 51 ust. 6 ustawy.

64. Zrealizowano 7 z 10 zbadanych umów, a w 3 przypadkach Urząd odstąpił od wykonania umowy zgodnie z jej postanowieniami (§ 8 ust. 2). PUP na bieżąco sprawował nadzór nad realizacją zbadanych umów o zorganizowanie prac interwencyjnych poprzez: analizę składanych w każdym miesiącu danych we wnioskach o refundację z tytułu zatrudnienia skierowanej osoby bezrobotnej oraz analizę załączników określonych w § 2 ust. 7 ww. umów, tj.: list płac wraz z dowodem odprowadzenia podatku dochodowego od osób fizycznych i składki na ubezpieczenia społeczne.

[Akta kontroli: 872-3 172, 11 476-11 477, 13 241-13 247, 14 149-14 152]

VII. Prawdliwość wydatkowania środków FP w ramach organizacji staży

65. W 2020 r. wydatkowano środki FP w ramach staży na rzecz 52 osób do 30. r. życia. Do badania wybrano 10 spraw, w których Organizatorem stażu był PUP. W myśl § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie

⁴³ Zarządzenie Nr 2/20 Dyrektora PUP w Łodzi z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie ustalania maksymalnych kwot wsparcia udzielanego w 2020 r. na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

⁴⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 1320, 2432.

stażu, przepis § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stażu, dotyczący zawarcia z Organizatorem umowy nie miał zastosowania⁴⁵.

66. Urząd, na podstawie zaakceptowanych przez Prezydenta Miasta *Wniosków o zorganizowanie stażu dla osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łodzi*, skierował do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia, co było zgodne z art. 53 ust. 2 ustawy.

67. Programy stażu, we wszystkich zbadanych sprawach, zawierały 4 z 5 obligatoryjnych elementów wymienionych w art. 53 ust. 4 pkt 1-3 i pkt 5 ustawy. Nie uwzględniały elementu wymienionego w pkt 4, tj. sposobu potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił⁴⁶, że: „Urząd w potwierdzeniu nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych przyjmował opinie Organizatora po zakończonym stażu, stąd brak w programie stażu wyżej wspomnianych informacji. Urząd dokona korekty wniosku o zorganizowanie stażu w zakresie braku stosownej informacji.”

Powyższe działanie Urzędu naruszyło art. 53 ust. 4 pkt 4 ustawy.

68. Stosownie do § 4 rozporządzenia w sprawie stażu, Prezydent Miasta przed skierowaniem bezrobotnego do odbycia stażu skierował go na badania lekarskie, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy.

69. Bezrobotnym w okresie odbywania stażu przyznano, zgodnie z art. 53 ust. 6 ustawy, prawo do stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy.

70. Stosownie do art. 53 ust. 5 ustawy:

- obowiązek nadzoru nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego był realizowany poprzez analizowanie dokumentacji dostarczanej do Urzędu (m.in. comiesięczne rozliczanie list obecności), PUP występujący w roli organizatora stażu realizował zobowiązania wynikające z § 6 i 7 rozporządzenia w sprawie stażu.
- PUP po zakończeniu realizacji programu, o którym mowa w ust. 4, wydał opinie zawierające informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu,
PUP wydał opinie w terminie wskazanym w § 6 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia w sprawie stażu. Stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stażu, ww. opinie zostały przedłożone Prezydentowi Miasta wraz ze sporządzonym przez bezrobotnego sprawozdaniem, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie stażu.
- Prezydent Miasta wydał bezrobotnym zaświadczenie o odbyciu stażu.
Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stażu, zaświadczenia o odbyciu stażu zawierały dane, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 3-7 rozporządzenia w sprawie stażu.

71. W 3 spośród 10 zbadanych spraw stażyści nie ukończyli stażu.

W 2 przypadkach⁴⁷ powodem nieukończenia stażu było podjęcie pracy przez bezrobotnego.

W 1 przypadku⁴⁸ p.o. Dyrektor Urzędu przerwał staż,⁴⁹ bez wyczerpania przesłanek określonych w rozporządzeniu w sprawie stażu i pozostawił stażystę w prowadzonym przez Urząd rejestrze osób

⁴⁵ W Urzędzie stosowany był druk wniosku o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu, który zawierał wszystkie elementy wymienione w § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stażu.

⁴⁶ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 25.06.2021 r.

⁴⁷ Decyzje orzekające o statusie osoby bezrobotnej, nr ewidencyjny 041219/00011, 021019/00020.

⁴⁸ Sprawa nr 150620/00003.

⁴⁹ Pismo pracownika Urzędu z 7.07.2020 r. do organizatora stażu, znak: (PC.I. 5420.0140.2020. A.P.M). Akceptacja przez Urząd pisma stażystki z 6.08.2020 r.

bezrobotnych celem dalszej aktywizacji. PUP przerwał staż na prośbę stażystki⁵⁰, motywowaną złym stanem zdrowia, potwierdzonym dokumentem z porady lekarskiej.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił⁵¹, że Urząd „...przychylił się do wyjaśnień bezrobotnej i przerwał staż na jej zasadną prośbę (...)”.

Należy zauważyć, że w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie stażu wskazano okoliczności będące podstawą przerwania stażu. Rozwiązanie umowy i przerwanie stażu nastąpiło bez wnikliwego rozpatrzenia okoliczności uzasadniających wystąpienie i wyczerpania przesłanek do przerwania stażu.

[Akta kontroli: 3 172-4 292, 11 552-11 557, 11572-11575, 13 230-13 232, 13 114-13 225, 14 149-14 152]

VIII. Prawdliwość wydatkowania środków FP w ramach bonu stażowego

72. Badaniem objęto 15 spraw⁵² osób, które objęto finansowaniem w 2020 r. ze środków FP w ramach bonu stażowego.

73. W badanym okresie w Urzędzie stosowano druk wniosku o: przyznanie bonu stażowego dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia oraz o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu w ramach bonu stażowego⁵³.

74. Zgodnie z art. 66l ust. 1 ustawy, osobom bezrobotnym, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosków złożonych wg obowiązującego wzoru, zostały przyznane boni stażowe, w których Prezydent Miasta, wypełniając wymóg art. 66l ust. 3 ustawy, określił termin ważności bonu. Stosownie do art. 66l ust. 2 ustawy, przyznanie bonu stażowego nastąpiło na podstawie indywidualnego planu działania. Pracodawcy zobowiązali się do zatrudnienia bezrobotnego odbywającego u nich staż przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończonym stażu oraz złożyli wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu na podstawie bonu stażowego przyznanego osobie bezrobotnej do 30. r. życia.

75. Wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu w ramach bonu stażowego złożone przez pracodawców uwzględniały elementy określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stażu. Organizatorzy nie skorzystali z uprawnienia zawartego w § 1 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stażu i nie wskazywali z imienia i nazwiska bezrobotnych, których zamierzali przyjąć na staż.

76. We wszystkich 15 zbadanych przypadkach, po rozpatrzeniu wniosku o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu w ramach bonu stażowego, Prezydent Miasta nie poinformował pisemnie organizatora stażu o sposobie jego rozpatrzenia, co stanowiło naruszenie § 3 rozporządzenia w sprawie stażu.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora złożył następujące wyjaśnienia:⁵⁴ „(...) z uwagi na niezwłoczne zawieranie umów w ramach bonów stażowych, nie informował pisemnie organizatora stażu o sposobie rozpatrzenia wniosku.”

Należy zauważyć, że rozporządzenie w sprawie stażu nie przewiduje innej formy (poza pisemną) na poinformowanie organizatorów stażu o sposobie rozpatrzenia wniosku. Urząd nie dochował tej formy, co było działaniem nieprawidłowym.

77. Umowy o zorganizowanie stażu, o których mowa w art. 53 ust. 4 ustawy, odbywanego w ramach bonu stażowego zawierały elementy wskazane w § 5 ust. 1 pkt 1-9 rozporządzenia w sprawie stażu. W § 1

⁵⁰ Pismo stażystki z 6.08.2020 r.

⁵¹ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z: 23.06.2021 r., 25.06.2021 r.

⁵² Wydruk: „Raport z listy Bon stażowy. Kod 000 FP - złożone przed 01.01.21 i zakończone/kończące się po 01.01.2020 roku”: WnBonStaz/19/11, WnBonStaz/19/8, WnBonStaz/20/3, WnBonStaz/19/12, WnBonStaz/19/18, WnBonStaz/20/5, WnBonStaz/19/20, WnBonStaz/19/10, WnBonStaz/20/6, WnBonStaz/20/1, WnBonStaz/20/2, WnBonStaz/20/4, WnBonStaz/19/16, WnBonStaz/19/6, WnBonStaz/19/17.

⁵³ Dalej: umowa o zorganizowanie stażu.

⁵⁴ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 25.06.2021 r.

ust. 4 umowy, został określony program stażu uwzględniający 4 z 5 obligatoryjnych elementów wymienionych w art. 53 ust. 4 pkt 1-3 i pkt 5 ustawy. W programie stażu nie został określony sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora udzielił analogicznych wyjaśnień, jak w kwestii organizacji staży (pkt 67 niniejszego dokumentu).

78. Stosownie do art. 53 ust. 5 ustawy:

- obowiązek nadzoru nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego był realizowany poprzez analizowanie dokumentacji dostarczanej do Urzędu (m.in. comiesięczne rozliczanie list obecności),
- pracodawcy po zakończeniu realizacji programu, o którym mowa w ust. 4, wydali opinię zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu,

Stosownie do § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie stażu ww. opinie zostały przedłożone Prezydentowi Miasta wraz ze sporządzonym przez bezrobotnego sprawozdaniem, o którym mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie stażu. Sprawozdania z przebiegu stażu zawierały podpisy opiekuna bezrobotnego odbywającego staż, wymagane przepisem § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie stażu.

- Prezydent Miasta wydał bezrobotnym zaświadczenie o odbyciu stażu w ramach bonu stażowego.

Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie stażu, zaświadczenia o odbyciu stażu zawierały dane, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 3-7 rozporządzenia w sprawie stażu.

79. W badanym okresie, Urząd przeprowadził 4 kontrole w zakresie prawidłowości wykonania umów o zorganizowanie stażu dla bezrobotnych, w wyniku których nie sformułowano ocen negatywnych. Ponadto p.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił⁵⁵, że nadzór nad realizacją umowy dotyczącej organizacji stażu w 2020 r. odbywał się poprzez weryfikację złożonych list obecności, w tym spóźnień, nieobecności, udzielanych dni wolnych na podstawie dołączanych wniosków o udzielenie dni wolnych, zapoznawanie stażystów z ich obowiązkami i uprawnieniami oraz z programem stażu.

W 2020 r., Urząd nie monitorował postanowień określonych w § 2 pkt 1-15 umowy oraz § 6 ust. 1 pkt 4-7 rozporządzenia w sprawie stażu, w zakresie wypełniania zobowiązań organizatora stażu innego niż PUP⁵⁶. Urząd nie przeprowadził kontroli umów w zakresie realizacji bonów stażowych.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora poinformował⁵⁷ o zintensyfikowaniu nadzoru nad prawidłowością wypełniania przez organizatora stażu wszelkich zobowiązań określonych w § 2 umów stażowych, o podjęciu działań mających na celu szczegółową weryfikację zobowiązań organizatora podczas wizyt w miejscu odbywania stażu oraz o wprowadzeniu zasady poddawania kontroli bonów stażowych.

Należy zauważyć, że brak weryfikacji przez PUP (w ramach nadzoru) wszystkich zobowiązań organizatora stażu oraz nieprzeprowadzanie kontroli umów o zorganizowanie stażu w ramach bonu stażowego, było działaniem nieprawidłowym.

80. W zbadanych sprawach dotyczących bonu stażowego, opiekun bezrobotnego odbywającego staż sprawował opiekę nad nie więcej niż trzema osobami bezrobotnymi odbywającymi staż, co było zgodne z § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie stażu.

81. Zgodnie z § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie stażu, czas pracy bezrobotnych odbywających staż nie przekraczał 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, nie odbywali oni stażu w niedziele i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej ani w godzinach nadliczbowych.

⁵⁵ Tamże.

⁵⁶ Protokół kontroli nr 9/2020/ST z 2.09.2020 r.

⁵⁷ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z 25.06.2021 r.

82. Stosownie do art. 53 ust. 7a ustawy, na wniosek bezrobotnego odbywającego staż, pracodawca udzielał dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne wypłacono przysługujące stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca udzielił dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

83. Nie wystąpiły przypadki, o których mowa w § 1 ust. 3 rozporządzenia w sprawie stażu, tj. bezrobotni nie odbywali ponownie stażu u tego samego organizatora na tym samym stanowisku pracy, na którym wcześniej odbywali staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub przygotowanie zawodowe dorosłych. PUP weryfikował brak wystąpienia negatywnych przesłanek na podstawie analizy danych z systemu teleinformatycznego Syriusz.⁵⁸

84. Stosownie do § 4 rozporządzenia w sprawie stażu, Prezydent Miasta przed skierowaniem bezrobotnego do odbycia stażu skierował go na badania lekarskie, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy.

85. W ramach bonu stażowego, zgodnie z art. 66l ust. 6 pkt 1 i 2 ustawy, Prezydent Miasta sfinansował w prawidłowej wysokości i formie koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu, niezbędnych badań lekarskich.

86. W związku z rozpoczęciem stażu, zgodnie z art. 53 ust. 6 ustawy, Prezydent Miasta wydał decyzję o przyznaniu prawa do stypendium w wysokości stanowiącej 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy. Stypendium zostało wypłacone zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przyznawania dodatku aktywizacyjnego. W skontrolowanych przypadkach nie miała miejsca wypłata zasiłku osobie pobierającej stypendium.

87. W 2 sprawach z zakresu bonu stażowego organizatorzy stażu złożyli listy obecności⁵⁹ po terminie, czym naruszyli § 6 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia w sprawie stażu oraz § 2 ust. 12 umowy.

88. W 2 z 15 skontrolowanych przypadków stażysty nie ukończyli stażu. W 1 przypadku⁶⁰ powodem było podjęcie pracy przez bezrobotnego.

W 1 przypadku⁶¹ p.o. Dyrektor Urzędu przerwał staż⁶² bez wyczerpania przesłanek określonych w rozporządzeniu w sprawie stażu i pozostawił osobę w prowadzonym przez Urząd rejestrze osób bezrobotnych, celem dalszej aktywizacji. Podstawą przerwania stażu był wniosek stażysty i wspólne porozumienie organizatora stażu i stażysty o przerwaniu stażu⁶³. Organizator prośbę o przerwaniu stażu argumentował faktem, że pomimo starań stażysta nie radził sobie z wykonywaniem pracy⁶⁴, na co Urząd wyraził zgodę.

P.o. Pierwszy Zastępca Dyrektora wyjaśnił⁶⁵, że „Przerwanie stażu (...) odbyło się po rozmowie telefonicznej z organizatorem stażu, w nawiązaniu do złożonego podania o rozwiązanie umowy stażowej (...)”.

Należy zauważyć, że w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie stażu wskazano okoliczności będące podstawą przerwania stażu. Rozwiązanie umowy i przerwanie stażu nastąpiło bez wnikliwego rozpatrzenia okoliczności uzasadniających wystąpienie i wyczerpanie przesłanek do przerwania stażu. Argumentacja uzasadniająca przerwanie stażu została zweryfikowana przez Urząd tylko wobec organizatora.

⁵⁸ Dane z systemu SyriuszStd.

⁵⁹ Umowa nr: UMSTAZ/19/0052, Umowa nr: UMSTAZ/20/0173.

⁶⁰ Umowa nr: UMSTAZ/19/0099.

⁶¹ Umowa nr: UMSTAZ/20/0046.

⁶² Pismo pracownika Urzędu z 7.07.2020 r. do organizatora stażu, znak: (PC.I. 5420.0140.2020. A.P.M). Akceptacja przez Urząd pisma stażystki z 6.08.2020 r.

⁶³ Pismo organizatora stażu z 23.06.2020 r.

⁶⁴ Wyjaśnienia Kierownika Działu Instrumentów Rynku Pracy z 8.07.2021 r.

⁶⁵ Pismo p.o. Pierwszego Zastępcy Dyrektora PUP w Łodzi z: 23.06.2021 r., 25.06.2021 r.

89. W każdym ze zbadanych przypadków przerwania stażu, Prezydent Miasta wydał decyzję o utracie stypendium stażowego od dnia, w którym nastąpiło przerwanie stażu.

90. W przypadku 1 umowy⁶⁶ o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego w ramach bonu stażowego, Urząd nie aneksował umowy w sytuacji zmiany terminu wypłaty premii dla pracodawcy.

Stosownie do § 9 umowy „wszelkie zmiany warunków umowy wymagają formy pisemnej (...) stanowiącej aneks do umowy”. W § 3 ust. 1 pkt 2 umowy o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego w ramach bonu stażowego określono, że wypłata premii dla pracodawcy następuje na jego wniosek, który należy złożyć nie później niż 30 dni od zakończenia 6-miesięcznego okresu zatrudnienia. Osoba uprawniona do premii złożyła wniosek o wypłatę premii po tym terminie. PUP wstrzymał wypłatę premii i wezwał wnioskodawcę do wyjaśnień. Organizator złożył wyjaśnienia dotyczące powodów niedotrzymania terminu wraz z prośbą o przychylne rozpatrzenie wniosku. Urząd pozytywnie rozpatrzył wniosek i wypłacił premię w wysokości 1 543,80 zł w innym terminie niż wskazany w umowie. Brak zawarcia aneksu, do umowy w przypadku zmiany jej warunków, stanowiło naruszenie § 9 umowy.

P.o. Dyrektor PUP wyjaśnił⁶⁷, że „(...) Złożone wyjaśnienia przez Organizatora w dniu 28.04.2020 roku do wniosku o wypłatę premii (...) zostały uwzględnione i z uwagi na spełnienie warunku określonego w ww. przepisie cytowanej ustawy, decyzją Dyrektora Urzędu została wypłacona premia (...)”.

Należy zauważyć, że decyzja Dyrektora PUP uwzględniająca wniosek organizatora o wypłatę premii po terminie wskazanym w umowie o zorganizowanie stażu dla bezrobotnego, spowodowała zmianę jej warunków i zgodnie z § 9 umowy Urząd był zobowiązany dokonać jej zmiany w formie aneksu.

91. Zgodnie z art. 66l ust. 4 i 5 ustawy, Prezydent Miasta wypłacił premię w prawidłowej wysokości (zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*) 10 z 13 pracodawców⁶⁸, którzy zatrudnili bezrobotnego przez deklarowany okres co najmniej 6 miesięcy po zakończonym stażu.

W pozostałych 3 przypadkach⁶⁹, w związku z niezrealizowaniem przez pracodawców zobowiązania zawartego w § 2 ust. 17 umów, tj. zatrudniania stażysty przez okres 6 miesięcy po odbyciu stażu, nie byli oni uprawnieni do złożenia wniosków o premię. Przyczyną niezrealizowania umów w ww. zakresie była: odmowa stażystki do podjęcia zatrudnienia (1 sprawa), przerwanie zatrudnienia przed upływem 6 miesięcy (1 sprawa), wniosek pracodawcy o zwolnienie z obowiązku zatrudnienia stażysty ze względu na trudną sytuację ekonomiczną (1 sprawa).

[Akta kontroli: 4 293-7 419, 11 496-11 497, 11 550-11 561, 11572-11575, 11 648-11 685, 11 685-11 687]

IX. Prawidłowość wydatkowania środków FP w ramach bonu na zasiedlenie

92. Badaniem objęto 6 spraw.⁷⁰

93. W 2020 r., w Urzędzie stosowano formularz *Wniosku o przyznanie bonu na zasiedlenie dla osoby bezrobotnej do 30 roku życia*.

94. Stosownie do art. 66n ust. 1 ustawy, na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, Prezydent Miasta przyznał, na podstawie umowy, bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez bezrobotnego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

⁶⁶ Umowa nr: UMSTAZ/19/0053.

⁶⁷ Pismo p.o. Dyrektora PUP w Łodzi z 9.06.2021 r.

⁶⁸ W ramach zrealizowanych 13 umów.

⁶⁹ Umowa nr: UmStaz/20/0173 odmowa, Umowa nr: UmStaz/20/0057-przerwa, Umowa nr: UmStaz/20/0033-pracodawca.

⁷⁰ Nr. umów: UmBonZasied/000/20/2, UmBonZasied/000/20/3, UmBonZasied/000/20/4, UmBonZasied/000/20/5, UmBonZasied/000/20/6, UmBonZasied/232/20/6.

95. Wszystkie zbadane umowy o przyznanie bezrobotnemu bonu na zasiedlenie zawierały w § 1 ust. 3 zobowiązanie wnioskodawcy do spełnienia warunków wymienionych w art. 66n ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy, które w 3 zrealizowanych umowach zostały spełnione, tj. wnioskodawcy przedłożyli dokumentację potwierdzającą, że pozostawali w zatrudnieniu, innej pracy zarobkowej lub prowadzili działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy i osiągnęli z tego tytułu wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz podlegali ubezpieczeniom społecznym a odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której podjęli zatrudnienie wynosiła 80 km. W pozostałych 3 umowach, na dzień kontroli⁷¹, nie minął jeszcze termin dostarczenia przez wnioskodawców do Urzędu dokumentacji, o której mowa w art. 66n ust. 3 pkt 3 ustawy.

96. Umowy w § 2 zawierały zobowiązanie m.in. do przedłożenia zaświadczenia o wykonywaniu innej pracy zarobkowej i wysokości wynagrodzenia (z wyszczególnieniem każdego miesiąca) oraz o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu oraz o odprowadzaniu składki na FP. W przypadku 2 umów⁷² bezrobotni nie przedłożyli kompletnego zaświadczenia.

Kierownik Działu w PUP wyjaśnił⁷³, że „...odstąpiono oraz nie pobrano zaświadczenia od pracodawcy o wykonywaniu innej pracy zarobkowej i wysokości wynagrodzenia (z wyszczególnieniem każdego miesiąca) oraz o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu oraz o odprowadzaniu składki na Fundusz Pracy (...), ponieważ analizy akt sprawy dokonano na podstawie innych wiarygodnych dokumentów. Po ich ocenie uznano, iż potwierdzają one przeprowadzenie przez beneficjentów wymaganego okresu zgodnie z umową o przyznanie bezrobotnemu bonu na zasiedlenie (§ 2 lit. d umowy). W przypadku (...) analizy dokonano na podstawie rachunków do umów zlecenia podpisanych przez Pracodawcę oraz na podstawie raportu ZUS - U1. Natomiast Pan (...) przedłożył karty przychodów podpisane przez Pracodawcę oraz wydruki wygenerowane z portalu ZUS PUE. Okres zatrudnienia ww. zweryfikowano na podstawie ww. dokumentów oraz raportu ZUS - U1. Biorąc pod uwagę fakt, iż przedłożone dokumenty zawierały wszystkie niezbędne informacje niezbędne do rozliczenia odstąpiono od aneksowania ww. umów. Jednocześnie Dział Obsługi Klientów Indywidualnych w Wydziale Monitorowania Pomocy Publicznej Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi zobowiązuje się do aneksowania w przyszłości umów o przyznanie bezrobotnemu bonu na zasiedlenie w przypadku zmiany sposobu rozliczenia”.

Należy zauważyć, że odstąpienie od zawarcia aneksu w sytuacji zmiany jej warunków było działaniem nieprawidłowym.

W przypadku 1 umowy o przyznanie bonu na zasiedlenie⁷⁴, zawartej 31 stycznia 2020 r., bezrobotny był zobowiązany do przedstawienia deklaracji ZUS P DRA wraz z kopiami dowodów zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne (§ 2 lit. d pkt 3 tiret 2).

Bezrobotny w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju, na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, został zwolniony z opłacania składek i skorzystał z tego zwolnienia w 2020 r. Fakt ten nie został odzwierciedlony w zawartej z bezrobotnym umowie, co powinno nastąpić poprzez jej aneksowanie w zakresie obowiązku dołączania dokumentów z ZUS. Po stwierdzeniu przez Kontrolujących ww. braku, Prezydent Miasta zawarł z bezrobotnym w 2021 r. aneks do umowy⁷⁵, który zawierał następujące postanowienie: „na mocy ustawy z dnia 31.03.2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) zwalnia się Bezrobotnego z opłacania ZUS (...)”.

⁷¹ Wg stanu na 9.07.2021 r.

⁷² UmBonZasied/000/20/3, UmBonZasied/232/20/6.

⁷³ Pismo Kierownika Działu Obsługi Klienta Indywidualnego PUP z 18.10.2021 r.

⁷⁴ Nr UmBonZasied/000/20/2.

⁷⁵ Aneks z dnia 8.06.2021 r.

Zastosowanie w umowie takiego uregulowania było działaniem nieprawidłowym. P.o. Dyrektor PUP, działający z upoważnienia Prezydenta Miasta, nie jest uprawniony do wydawania decyzji w sprawie zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Późniejsze zawarcie aneksu było działaniem porządkującym, pozwalającym na odzwierciedlenie zaistniałego stanu prawnego w zakresie obowiązku załączania dokumentów. Wskazanie na zwolnienie z opłacania składek nie miało wpływu na prawidłowość realizowanej umowy, co jednak nie zwalniało Urzędu z obowiązku jej aneksowania, zgodnie z § 9 umowy.

97. Stosownie do art. 66n ust. 2 ustawy, we wszystkich zbadanych sprawach, Prezydent Miasta przyznał środki FP w wysokości określonej w umowie (§ 1 ust. 4), nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę i przeznaczone zostały na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

98. Bezrobotni, odpowiednio do stopnia realizacji umowy, wypełnili zobowiązanie przedłożenia dokumentów określonych w art. 66n ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. W 2 spośród 6 zbadanych przypadków, Urząd skorzystał z uprawnienia nadanego art. 15zff ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁷⁶ i wydłużył termin na realizację zobowiązań wynikających z umowy.

[Akta kontroli: 6 606-7 419, 11 520-11 543, 14 160-14 161]

X. Finanse

99. W zakresie zbadanych 7 instrumentów rynku pracy, Urząd prawidłowo wydatkował środki FP.

100. W 2020 r. na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, z wyłączeniem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego, przeznaczono 10 588 771,00 zł, z czego 8 336 334,19 zł na zbadane instrumenty rynku pracy,

101. W planie finansowym Urzędu na 2020 r.⁷⁷ ujęto wydatki FP na zbadane instrumenty rynku pracy oraz zapotrzebowano środki na dodatki aktywizacyjne w wysokości ogółem: 8 336 334,19 zł, z czego Urząd wydatkował prawidłowo zaksięgowane środki w wysokości 8 326 370,72 zł⁷⁸.

102. Pozostała na koncie bankowym PUP kwota 9 963,47 zł stanowiła środki do wykorzystania w 2021 r. na wydatki obligacyjne: zasiłki, świadczenia integracyjne i dodatki aktywizacyjne, co było zgodne z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy⁷⁹.

103. Szczegółową kontrolą objęto wydatki ze zbadanej próby o wartości 818 688,22 zł, co stanowiło 9,8% środków wydatkowanych ogółem przez Urząd w 2020 r. na zbadane instrumenty rynku pracy, w tym na:

- dodatki aktywizacyjne kwotę 1 493 105,19 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 7 632,10 zł i stanowiły 0,51% kwoty wydatkowanej ogółem,
- refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy kwotę 858 387,71 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 291 046,68 zł i stanowiły 33,9% kwoty wydatkowanej ogółem,

⁷⁶ Dz.U. z 2020 r. poz.1842.

⁷⁷ Plan na 01.01.2020 FP +EFS pozytywnie zaopiniowany przez Powiatową Radę Rynku Pracy uchwałą Nr 2/II/2020 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Łodzi z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie podziału procentowego limitu środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem na 2020 r. na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej z wyłączeniem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego. Z zastrzeżeniem, że wykazane środki wydatkowane na dodatki aktywizacyjne wydatkowane były przez Urząd na bieżąco.

⁷⁸ Zestawienie obrotów i sald za okres 01.01.2020- 31.12.2020. Wydruk z systemu FK33101R, Zestawienie obrotów i sald, Syriusz:10610-PUP Łódź (...).

⁷⁹ Dz.U. z 2011 r. Nr 221, poz. 1317.

- działalność gospodarczą kwotę 4 160 328,84 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 285 647,00 zł i stanowiły 6,87% kwoty wydatkowanej ogółem,
- prace interwencyjne kwotę 378 865,08 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 28 670,06 zł i stanowiły 7,57% kwoty wydatkowanej ogółem,
- staże kwotę 1 304 337,66 zł, z czego wydatki objęte badaniem wyniosły 74 346,14 zł i stanowiły 5,70% kwoty wydatkowanej ogółem,
- bon stażowy kwotę 73 746,24 zł, z czego wydatki objęte badaniem stanowiły 100% kwoty wydatkowanej ogółem,
- bon na zasiedlenie kwotę 57 600,00 zł, z czego wydatki objęte badaniem stanowiły 100% kwoty wydatkowanej ogółem.

104. W badanym okresie nie wystąpił przypadek wypłacenia ze środków FP odsetek ustawowych za opóźnienie, o którym mowa w art. 72 ust. 12 ustawy⁸⁰.

[Akta kontroli: 272-325, 1 546-1 547, 11 576-11 643, 12 530-13 093, 13 226-13 227]

XI. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii⁸¹ a następnie przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej⁸², Zespół kontrolerów w składzie:

- Joanna Steczkiewicz-Szpyt, główny specjalista, Kierownik Zespołu,
- Zdzisława Grażyna Kulesza, główny specjalista, Członek Zespołu,
- Monika Białogrodzka, główny specjalista, Członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w terminie od 10 maja do 9 lipca 2021 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łodzi, z siedzibą przy ul. Milionowej 9.

W okresie objętym kontrolą jednostką kontrolowaną kierował Pan Krzysztof Barański, któremu Prezydent Miasta Łodzi powierzył z dniem 1 lipca 2018 r. pełnienie obowiązków Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* z 21 października 2021 r.

XII. Zalecenia

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zalecam:

1. Powiadomianie o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy lub o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, w formie i w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku – odpowiednio zgodnie z § 3 ust. 3 i § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie refundacji i dofinansowania.
2. Podpisywanie dokumentów wytworzonych w toku realizacji zadań wyłącznie przez upoważnionych pracowników Urzędu.
3. Dokonywanie zmian warunków realizacji umowy dotyczącej przyznania bonu na zasiedlenie oraz zorganizowania stażu w sposób i w formie określonej w tych umowach oraz w zakresie uprawnień organu.
4. Sprawowanie skutecznego nadzoru nad realizacją organizacji staży, w szczególności poprzez:

⁸⁰ Zestawienie obrotów i sald za okres 01.01.2019- 30.06.2021. Wydruk z systemu FK33101R, Zestawienie obrotów i sald, Syriusz:10610-PUP Łódź.

⁸¹ Upoważnienia z 7 maja 2021 r. nr: 20/2021(MRPiIT/36-UDK/21), 21/2021(MRPiIT/35-UDK/21), 22/2021(MRPiIT/37-UDK/21).

⁸² Upoważnienia z 8 września 2021 r. nr: BKA.0121.26.2021, BKA.0121.27.2021, BKA.0121.28.2021.

- 4.1. uwzględnianie w programach staży wszystkich elementów wskazanych w art. 53 ust. 4 ustawy,
- 4.2. informowanie organizatora stażu o sposobie rozpatrzenia wniosku, w formie zgodnej ze wskazaną w § 3 rozporządzenia w sprawie stażu,
- 4.3. uwzględnianie przesłanek, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie stażu, w sytuacji konieczności przerwania stażu,
- 4.4. weryfikację warunków umów o zorganizowanie stażu w ramach bonu stażowego, w zakresie realizacji wszystkich zobowiązań przez organizatora stażu.

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-/ podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	BKA-V.084.2.2.2021.JSS
Identyfikator pliku	4964891
Nazwa pliku	KW_628764_BKA_plik4.DOCX
Wersja pliku	2
Skrót pliku	94b70f2ac61b7df5e8156d799cc92214

Wydrukował(a): Joanna Steczkiewicz-Szpyt BKA-V

Data wydruku: 2022-02-25 09:14:39

.....

Podpisane przez:

Stanisław Szwed

Sekretarz stanu - Sekretarz Stanu

Data podpisu: 2021-12-14 16:57:32

Numer certyfikatu: 100346154726797473095217382641870662922

Wystawca certyfikatu: Asseco Data Systems S.A.